

Protocol PO-VO Almere schooljaar 2019-2020

afspraken bij overgang van Primair Onderwijs naar Voortgezet Onderwijs

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	1
Inleiding	2
1. De professionals: rollen en verantwoordelijkheden	3
2. Hoe het schooladvies tot stand komt	5
3. Aanmelden leerlingen met extra ondersteuningsbehoefte	7
4. Ouders	9
5. De warme overdracht	10
6. De jaarlijkse terugkoppeling	11
7. Het volgen en bespreken van trends	11
8. Tot slot	11
9. Begrippenlijst	12

INLEIDING

Deze brochure informeert u over de procedure die in Almere wordt gehanteerd om tot een passend schooladvies voor het VO te komen. Om dit te bewerkstelligen zijn een goede samenwerking tussen scholen, regionale afspraken en een zorgvuldige informatieoverdracht van groot belang. Een warme overdracht, een passende vervolgopleiding en een doorlopende leer- en ontwikkelingslijn blijven voorop staan.

Adviseren is en blijft mensenwerk. Een zoveel mogelijk gelijke werkwijze om tot het schooladvies te komen vormt de ruggengraat. Een zorgvuldige uitvoering levert een consistent eindresultaat op.

Gezamenlijke inzet

Het is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van PO en VO om elke leerling op het juiste niveau in te laten stromen in het voortgezet onderwijs. Het schooladvies is een professionele inschatting door de betrokken medewerkers van het basisonderwijs. Het kunnen bieden van de juiste ondersteuning ligt vervolgens in handen van het VO.

Het uiteindelijke doel is dat de leerling op het VO-onderwijs volgt op het niveau dat het beste aansluit bij zijn of haar mogelijkheden en ambities en waarmee hij of zij de beste kansen krijgt voor een volwaardige en eigen plek in de maatschappij.

Inzicht voor de ouders

De procedure biedt handvatten om de ouders¹ meer helderheid en inzicht te geven in de overwegingen en werkwijzen die horen bij het schooladvies en bij de mogelijke inschatting van de extra ondersteuning in het VO. Als de basisscholen hun ouders al bij het begin van het adviesproces betrekken geeft dat openheid en helderheid. Hierdoor kunnen school en ouders de inzichten en verwachtingen goed op elkaar afstemmen, met als resultaat voor elke leerling een passend schooladvies.

Namens BOVOC, augustus 2019

Karel Vogel

---

¹ Met 'ouders' wordt ook een alleenstaande ouder of voogd van een leerling bedoeld.

1. DE PROFESSIONALS: ROLLEN EN VERANTWOORDELIJKHEDEN

Inleiding

De overgang van de leerling van primair naar voortgezet onderwijs is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van de betrokken professionals en de ouders. Het is belangrijk dat PO en VO dit proces samen vormgeven, vastleggen, uitvoeren en evalueren.

Leerkracht(en) groep 6 en 7

De adviesprocedure begint in groep 6. Door vanaf groep 6 het gesprek aan te gaan over de wederzijdse verwachtingen, neemt voor ouders de duidelijkheid over het schooladvies van hun kind toe. De PO-school formuleert, indien gewenst in samenspraak met de orthopedagoog/psycholoog of begeleider onderwijs van SWV Passend Onderwijs Almere die aan de school verbonden is, eind leerjaar 6 voor alle leerlingen de *inschatting van schoolniveau*. Dit wordt schriftelijk vastgelegd op Adviesbrief PO-VO en besproken met ouders en leerling.

Aan het einde van groep 7 geeft de PO-school opnieuw een *inschatting van schoolniveau*. Ook deze inschatting wordt schriftelijk vastgelegd op de Adviesbrief PO-VO en besproken met ouders en leerling. Dit gesprek is ook bedoeld om ouders te informeren over het verdere verloop van het traject. Bij leerlingen waarbij dit van toepassing is wordt tevens de *inschatting van extra ondersteuningsbehoefte* besproken. Het is belangrijk dat er steeds gesproken wordt over een inschatting van de extra ondersteuningsbehoefte, omdat de VO-school van aanmelding uiteindelijk, in samenspraak met ouders, bepaalt welk ondersteuningsaanbod het meest passend is voor de betreffende leerling. Als er sprake is van een inschatting van extra ondersteuningsbehoefte, dan kan dit niet los worden gezien van het schoolniveau. Het geadviseerde schoolniveau is haalbaar als de ondersteuning die noodzakelijk wordt geacht om het diploma op dat (school)niveau te halen ook daadwerkelijk geboden kan worden op de VO-school van aanmelding.

In hoofdstuk 3 (Aanmelden leerling met extra ondersteuningsbehoefte) is omschreven hoe de aanmeldprocedure van een dergelijk traject verloopt. Een schematische weergave hiervan is te vinden in bijlage 2 (schema aanmeldprocedure PO-VO 2019-2020)

Leerkracht(en) groep 8

De leerkracht van groep 8 is, gedurende deze laatste fase van de adviesprocedure, de contactpersoon voor ouders en collega's van het VO. Ook is de leerkracht van groep 8 verantwoordelijk voor de uiteindelijke (dossier)overdracht naar het VO. Dit betekent dat hij/zij zorg draagt voor de onderwijskundige rapporten in DigiDoor en aanwezig is bij de warme overdracht.

Ouders krijgen van de leerkracht een inlogcode voor DigiDoor, zodat zij kennis kunnen nemen van de inhoud van het onderwijskundige rapport en, indien gewenst, daar hun eigen zienswijze aan toe kunnen voegen. In februari verstuurt de leerkracht de recente Cito-toetsgegevens m.b.v. OSO naar DigiDoor, zodat het berekende schoolniveau definitief kan worden vastgesteld.

Voor **1 maart** van het schooljaar waarin de leerling de PO-school verlaat, bespreekt de leerkracht met ouders en leerling het definitieve schooladvies en legt dit vast op de Adviesbrief PO-VO Almere. Ouders ontvangen deze Adviesbrief PO-VO Almere tijdens het adviesgesprek en dienen deze brief bij aanmelding op de VO-school van voorkeur af te geven. Het schooladvies wordt tevens in DigiDoor vastgelegd en in BRON gemeld.

Nadat de PO-school de uitslag van de Eindtoets PO heeft ontvangen wordt deze toegevoegd aan het OKR in DigiDoor en gemeld in BRON. Bij een hogere uitslag dan in het eerdere schooladvies gegeven, moet binnen twee weken na binnenkomst van de uitslag een heroverweging van het schooladvies plaatsvinden. Deze heroverweging *kan* leiden tot een bijstelling van het oorspronkelijk vastgestelde schooladvies, de PO-school is hiertoe echter *niet* verplicht. Wordt het schooladvies daadwerkelijk bijgesteld dan dient dit voor **1 juni** in DigiDoor te worden vastgelegd.

De intern begeleider

De intern begeleider bewaakt de adviesprocedure op tijdigheid, transparantie en consistentie.

- Met tijdigheid wordt bedoeld dat scholen en leerkrachten alle aspecten van de procedure op het juiste moment zorgvuldig uitvoeren. Dat houdt in dat de school de afgesproken gegevens gebruikt en dat deze op een juiste manier geïnterpreteerd worden.
- Met transparantie wordt bedoeld dat de werkwijze om tot het uiteindelijke schooladvies te komen voor alle betrokken partijen inzichtelijk is.
- Met consistentie wordt bedoeld dat het proces nauwlettend gevolgd wordt, opdat de uitspraken die leerkrachten doen samenhangend zijn, gebaseerd op betrouwbare gegevens uit het leerlingendossier.

De intern begeleider is bij uitstek de professional die de inhoudelijke juistheid kan toetsen en de consistentie van uitspraken van leerkrachten door de jaren heen kan beoordelen. Vanzelfsprekend is de intern begeleider ook degene die de leerkrachten gedurende het verloop van de adviesprocedure met raad en daad bij kan staan bij de uitvoering ervan.

De directeur van de PO-school

De directeur is eindverantwoordelijk voor het opstellen van het schooladvies en bewaakt in die zin actief de werkwijze in de school om zorgvuldig tot dit advies te komen. Bij het bewaken van die werkwijze hoort ook het planmatig evalueren van de gevolgde werkwijze, het op peil houden van de expertise over de inrichting van het vervolgonderwijs, het faciliteren van betrokken medewerkers in tijd en middelen en het beoordelen van de afgegeven adviezen over langere termijn.

Orthopedagoog/psycholoog en begeleider onderwijs SWV POA

Op de (reguliere) basisscholen zijn de orthopedagogen/psychologen en/of begeleiders onderwijs van SWV Passend Onderwijs Almere (POA) betrokken bij de voorbereiding van de adviezen. Zij kunnen de school bijvoorbeeld ondersteunen bij het maken van een juiste inschatting van de extra ondersteuningsbehoefte in het VO.

2. HOE HET SCHOOLADVIES TOT STAND KOMT

1. Berekend schoolniveau

Het (enkelvoudige) berekend schoolniveau is gebaseerd op de resultaten van de Cito LOVS-toetsen van januari groep 6, 7 en 8. Dit advies wordt in DigiDoor (automatisch) berekend op basis van de vaardigheidsscores van de toetsen van spelling, rekenen en begrijpend lezen. Het berekend schoolniveau kan geïnterpreteerd worden als het minimale schoolniveau dat een leerling, op basis van de resultaten van de Cito LOVS toetsen, aan zou moeten kunnen.

+

2. Klasplaatsingsvoorstel

Het (enkelvoudige) klasplaatsingsvoorstel kan gezien worden als de professionele inschatting van de PO-school zelf. Om tot een goed onderbouwd klasplaatsingsvoorstel te komen kan de leerkracht bijvoorbeeld gebruik maken van de resultaten van de methode-gebonden toetsen en observaties gericht op inzet, motivatie, werkhouding, sociaal emotionele ontwikkeling en huiswerkattitude.

=

3. Schooladvies

Het schooladvies is gebaseerd op:

1. het berekend schoolniveau
2. het klasplaatsingsvoorstel

Indien het klasplaatsingsvoorstel afwijkt van het berekend schoolniveau ontstaat er automatisch een *gecombineerd* schooladvies. Komen berekend schoolniveau en klasplaatsingsvoorstel overeen dan is er sprake van een *enkel* schooladvies.

In Almere is afgesproken dat de leerling wordt geplaatst op het niveau dat overeenkomt met het (enkelvoudige) klasplaatsingsvoorstel en dat de VO-school onderwijs aanbiedt op tenminste het niveau van dit klasplaatsingsvoorstel.

De Eindtoets PO wordt gebruikt als objectivering van het schooladvies. Indien de score hoger uitvalt dan het gegeven schooladvies moet de basisschool dit advies samen met ouders heroverwegen (bespreken). Dit *kan* leiden tot bijstelling van het schooladvies, de basisschool is hiertoe echter *niet* verplicht.

De PO-school kent een veelheid aan instrumenten om de ontwikkeling van de leerling te volgen. Om te komen tot een evenwichtig advies is het noodzakelijk afspraken te maken over het type gegevens dat scholen gebruiken.

1. Het leerling- en onderwijsvolgsysteem (LOVS)

Het LOVS levert via methodeonafhankelijke toetsen objectieve informatie over de leerprestaties van leerlingen. De meeste PO-scholen in Almere maken gebruik van het LOVS van Cito, een enkele school gebruikt het Boom LVS. Het (enkelvoudige) berekend schoolniveau is gebaseerd op de resultaten van de L(O)VS-toetsen van januari groep 6, 7 en 8. Dit advies wordt in DigiDoor (automatisch) berekend op basis van de vaardigheidsscores van de toetsen van spelling, rekenen en begrijpend lezen. Het berekend schoolniveau kan geïnterpreteerd worden als het minimale schoolniveau dat een leerling, op basis van de resultaten van de L(O)VS toetsen, aan zou moeten kunnen.

Volgens de richtlijnen van Cito kan alleen van een betrouwbaar toetsresultaat worden gesproken als het functioneringsniveau van een leerling niet meer dan een jaar afwijkt van het normniveau van de gemaakte toets. Wijkt dit wel meer dan een jaar af, dan dient er op maat te worden getoetst. Het op maat toetsen van leerlingen is dus noodzakelijk om een betrouwbaar toetsdossier op te bouwen.

2. Methodegebonden toetsen

Methodegebonden toetsen geven informatie over de mate van beheersing van een bepaald deel van een aangeboden en verwerkt leerstof domein. Ook geeft het de leerkracht informatie over het tempo waarin de leerling leert, de mate van beheersing van het leerstofonderdeel en eventueel specifieke fouten. Anders dan de LOVS-toetsen, geven deze toetsen dus vooral informatie die bruikbaar is voor het inrichten van het vervolg van het leerproces.

3. Observaties door de leerkracht

Tijdens het werken met de leerling doet de leerkracht al of niet gesystematiseerde indrukken van de leerling op. In dit verband is vooral de informatie over de motivatie voor leren en de werkhouding van de leerling van belang. In de praktijk van alledag is het vaak niet mogelijk hierover objectieve gegevens te verzamelen. Het beeld van elke leerling wordt in een reeks van jaren en door ervaringen van verschillende leerkrachten opgebouwd. Aansluitend op de observaties van de leerkracht, maken scholen gebruik van instrumenten die de sociaal-emotionele ontwikkeling van de leerlingen in kaart brengen. Deze kunnen gebruikt worden bij het opstellen van het schooladvies VO.

4. Achtergrondgegevens

Gegevens over de thuissituatie van de leerling kunnen van belang zijn bij de onderbouwing van het schooladvies. Dat geldt zowel voor de bevorderende als de belemmerende factoren. Ook andere factoren die een positieve dan wel negatieve invloed kunnen hebben op het succes in het voortgezet onderwijs worden benoemd.

5. Entreetoets/IEP Advieswijzer/Drempeltest

Een aantal PO-scholen neemt, behalve de LVS-toetsen, ook andere toetsinstrumenten zoals bijvoorbeeld de Cito Entreetoets, de IEP Advieswijzer of de Drempeltest af. De uitslag van deze toets kan ter aanvulling meegenomen worden in het bepalen van het klasplaatsingsvoorstel. Daarnaast geeft de uitslag indicaties voor de inzet van interventies voor de rest van het schooljaar in groep 8.

Bovenstaande bronnen vormen de kwantitatieve en kwalitatieve input voor het opstellen van het klasplaatsingsvoorstel. De feitelijke onderbouwing van het klasplaatsingsvoorstel berust dus op de redenering dat scholen en leerkrachten deze bronnen (juist) gebruiken. Deze onderbouwing dient zo sluitend mogelijk (valide) en van goede argumenten voorzien te zijn.

3. AANMELDEN LEERLING MET EXTRA ONDERSTEUNINGSBEHOEFTE

De PO-school maakt, in samenspraak met de orthopedagoog/psycholoog en/of begeleider onderwijs van SWV Passend Onderwijs Almere, een inschatting of de leerling extra ondersteuning nodig heeft in het voortgezet onderwijs. De PO-school houdt naast de kindfactoren ook rekening met de verschillen tussen het basisonderwijs en het onderwijs zoals dit op de VO-scholen is vormgegeven. Te denken valt hierbij bijvoorbeeld aan verschillen in aantal leerkrachten/docenten, de verschillen in hun pedagogische en didactische aanpak; de overstap van een kleine (basis)school naar een grote (VO)school etc.

Is er, na het overleg tussen de PO-school en de aan de school verbonden orthopedagoog/begeleider onderwijs, nog onduidelijkheid over de inschatting van het schoolniveau en/of de ondersteuningsbehoefte, dan kan de PO-school in DigiDoor een collegiale consultatie aanvragen bij het Steunpunt van het SWV Passend Onderwijs Almere.

Voor iedere leerling die extra ondersteuning krijgt, behoort de PO-school een ontwikkelingsperspectief (OPP) te hebben opgesteld. Deze verplichting geldt eveneens voor *alle* leerlingen uit het speciaal (basis)onderwijs (SBO/SO). In het ontwikkelingsperspectief (OPP) staat:

- de verwachte (en onderbouwd) uitstroombestemming V(S)O
- overzicht van de bevorderende en belemmerende factoren
- welke ondersteuning hij/zij ontvangt, dan wel heeft ontvangen
- de aanpassingen in het onderwijsprogramma (doel, aanbod en aanpak)

In het OPP is een keuze gemaakt voor één van de volgende uitstroombestemmingen:

1. het praktijkonderwijs (PrO)
2. het Voortgezet Speciaal Onderwijs (VSO) met uitstrooprofiel vervolgonderwijs, arbeid of dagbesteding
3. één van de schoolsoorten van het reguliere voortgezet onderwijs

De groepsleerkracht of de intern begeleider meldt alle leerlingen van leerjaar 7 aan in DigiDoor. Voor de leerlingen waarbij de inschatting PrO, VSO of Steunpunt (voor een collegiale consultatie) wordt gemaakt, stelt de PO-school alvast een onderwijskundig rapport in DigiDoor op. Dit wordt vervolgens, met instemming van ouders, klaargezet voor de betrokken medewerkers van de V(S)O-school en SWV Passend Onderwijs Almere. Indien ouders hier niet mee instemmen dient de PO-school in overleg te gaan met de aan de school verbonden orthopedagoog/psycholoog van Passend Onderwijs Almere over de te nemen vervolgstappen.

1. Praktijkonderwijs (PrO)

Voor praktijkonderwijs is een toelaatbaarheidsverklaring (TLV) nodig van het samenwerkingsverband. Deze wordt aangevraagd door de praktijkonderwijsschool.

Aan het einde van groep 7 bespreekt de PO-school met ouders (en leerling) de inschatting van schoolniveau. Tevens maakt de PO-school een afweging over een mogelijke extra ondersteuningsbehoefte van de betreffende leerling in het VO. Voor de leerlingen waarbij de inschatting PrO wordt gemaakt stelt de PO-school een onderwijskundig rapport (OKR) in DigiDoor op. Dit onderwijskundig rapport wordt, met instemming van de ouders, voor **1 oktober** klaargezet voor de orthopedagoog van de PrO-school. Ouders krijgen hun eigen inlogcode, zodat zij mee kunnen lezen in het onderwijskundige rapport van hun kind en hun eigen zienswijze toe kunnen voegen.

Nadat de PO-school het OKR in DigiDoor heeft voltooid kan de betrokken orthopedagoog van PrO het OKR inzien. Zij doet onderzoek naar de vraag naar en mogelijkheden voor ondersteuning en toetst dit aan de landelijk vastgestelde criteria voor plaatsing op het praktijkonderwijs. Indien nodig zal er, met instemming van ouders, aanvullend (intelligentie)onderzoek worden gedaan.

Indien de orthopedagoog/psycholoog van PrO de inschatting maakt dat het aanbod van praktijkonderwijs passend is bij de ondersteuningsbehoefte van de leerling, wordt dit met de PO-school besproken en vervolgens door de orthopedagoog/psycholoog van PrO in DigiDoor geplaatst.

Als de orthopedagoog/ psycholoog van PrO inschat dat praktijkonderwijs niet passend is bij de ondersteuningsbehoefte van de leerling dan bespreekt zij dit ook met de PO-school. Bij dit gesprek is de aanwezigheid van de ouders en de orthopedagoog/psycholoog van SWV POA, die aan de betreffende basisschool verbonden is, ook gewenst, zodat er direct over de te nemen vervolgstappen kan worden gesproken.

Voor **1 maart** heeft de PO-school het definitieve schooladvies vastgesteld en met ouders en leerling besproken. De leerkracht van groep 8 heeft dit advies in DigiDoor geplaatst. Ouders melden aan bij een V(S)O-school.

Vanaf 1 maart kan PrO Almere, handelend vanuit zorgplicht indien school van aanmelding, een TLV PrO aanvragen bij SWV Passend Onderwijs Almere. Indien een andere VO-school zorgplicht heeft en er sprake is van schooladvies Praktijkonderwijs dan communiceert deze VO-school dit met ouders.

2. Voortgezet Speciaal Onderwijs (VSO)

De ouders van een leerling waarbij de inschatting VSO is gemaakt melden hun kind schriftelijk aan bij VSO Nautilus of Aventurijn. Nadat de leerling schriftelijk is aangemeld gaat de zorgplicht voor deze school in.

De PO-school heeft voor **1 oktober** het onderwijskundig rapport in DigiDoor voltooid. De betrokken orthopedagogen/psychologen van VSO Nautilus of Aventurijn en van het SWV Passend Onderwijs Almere lezen het door de PO-school in DigiDoor aangeleverde onderwijskundig rapport. Zij doen onderzoek naar de vraag naar en mogelijkheden voor ondersteuning en toetsen dit, in gezamenlijk overleg, aan de criteria voor plaatsing op de betreffende VSO-school.

Ouders krijgen van de leerkracht een inlogcode, zodat zij kennis hebben van de inhoud van het OKR en indien gewenst daar hun eigen zienswijze aan toe kunnen voegen.

Een voorwaarde voor plaatsing in het VSO is dat het SWV Passend Onderwijs Almere een toelaatbaarheidsverklaring (TLV) afgeeft. Deze TLV wordt door de V(S)O-school met zorgplicht bij het SWV Passend Onderwijs Almere aangevraagd. De afdeling Toeleiding neemt de aanvraag TLV VSO, mits deze compleet is, in behandeling. Bij een positief besluit geeft het SWV Passend Onderwijs Almere een TLV VSO af.

Als blijkt dat het aanbod VSO niet passend is bij de ondersteuningsbehoefte van de leerling gaat de VSO-school waar de leerling is aangemeld vervolgens op zoek naar een andere, passende plek voor deze leerling. Het SWV Passend Onderwijs Almere kan hierbij bemiddelen en faciliteren.

Voor 1 maart heeft de PO-school het definitieve schooladvies vastgesteld en met ouders en leerling besproken. De leerkracht van groep 8 heeft dit advies in DigiDoor geplaatst.

3. Arrangement in het (reguliere) Voortgezet Onderwijs (VO)

Voor leerlingen waarvan de PO-school de inschatting maakt dat het reguliere VO, met extra ondersteuning in de vorm van een arrangement, in voldoende mate tegemoet kan komen aan de onderwijsbehoefte van de leerling, hoeft geen toelaatbaarheidsverklaring te worden aangevraagd. Het is de VO-school zelf die, samen met de ouders, bepaalt of er sprake is van een extra ondersteuningsbehoefte en welk arrangement hierop aansluit. Het VO is verplicht om voor elke leerling met een extra ondersteuningsbehoefte een ontwikkelingsperspectief (OPP) op te stellen. Bij plaatsing op het OPDC wordt het handelingsdeel van het OPP, met instemming van ouders, uitgevoerd op het OPDC. Voor de andere arrangementen geldt dat deze in de VO-school zelf worden uitgevoerd.

De PO-school stelt voor de betreffende leerling een OKR in DigiDoor op. Ouders krijgen een inlogaccount, zodat zij op de hoogte zijn van inhoud en procesgang van het dossier van hun kind. Tevens kunnen zij in DigiDoor hun eigen visie weergeven. Voor 1 maart heeft de PO-school het definitieve schooladvies vastgesteld en met ouders en leerling besproken. De leerkracht van groep 8 heeft dit advies in DigiDoor geplaatst. Behalve dit schooladvies geeft de PO-school in het OKR tevens aan dat er sprake is van *een inschatting extra ondersteuning* in het VO. Op de PO-scholen is de orthopedagoog/psycholoog en/of begeleider onderwijs van Passend Onderwijs Almere (POA) betrokken bij de voorbereiding van de adviezen. Met name bij de leerlingen met een extra

ondersteuningsbehoefte kunnen zij de PO-school ondersteunen bij het maken van een juiste inschatting.

Ouders melden aan bij een VO-school en vanaf 1 maart kan het OKR vervolgens door de VO-school van aanmelding worden gelezen. Vanaf aanmelding heeft de VO-school 6 weken de tijd om, in samenspraak met ouders, de (extra) ondersteuningsbehoefte van betreffende leerling vast te stellen. Deze periode mag eenmalig worden verlengd met 4 weken.

Ouders zijn verplicht om in het aanmeldformulier voor de VO-school aan te geven dat hun kind extra ondersteuning nodig heeft. Dit gebeurt n.a.v. de gesprekken die vanaf groep 6 gevoerd zijn met de PO-school. De school voor voortgezet (speciaal) onderwijs heeft alleen zorgplicht voor leerlingen met een extra ondersteuningsbehoefte en wel vanaf het moment dat de leerling schriftelijk is aangemeld en niet eerder dan 1 maart van het schooljaar voorafgaand aan het schooljaar waarin de leerling op de VO-school start.

De VO-school onderzoekt eerst of ze de leerling zelf de extra onderwijsondersteuning kan bieden, in de vorm van een arrangement in de school zelf of een (tijdelijke) plaatsing op het OPDC.

Heeft de VO-school onvoldoende informatie voor een goede afweging/beoordeling, dan kan de school extra informatie vragen aan de ouders en/of de PO-school. Ook hierbij kan de orthopedagoog/psycholoog van SWV Passend Onderwijs Almere, verbonden aan de betreffende PO-school, betrokken worden. Ouders dienen hier, voorafgaand aan de ingezette acties, toestemming voor te verlenen. Dit geldt ook als de VO-school informatie over de leerling bij andere instanties wil opvragen. Wanneer deze aanvullende informatie niet beschikbaar is of komt, moet de VO-school gebruik maken van de informatie die er wel is. Ook als de ouders aangeven dat ze geen informatie willen leveren, moet de school het onderzoek uitvoeren met de informatie die wel beschikbaar is.

Kan de VO-school zelf geen passende ondersteuning bieden, dan moet zij in overleg met ouders een passende plek op een andere reguliere- of speciale VO-school regelen. Dat gebeurt in overleg met de ouders, de PO-school wordt hierover geïnformeerd. Het uitgangspunt van het gesprek met ouders over een extra aanbod in het VO is de ondersteuningsvraag van de leerling (ouders) en wat de effecten zijn van de reeds ingezette aanpassingen in de schoolomgeving. Een orthopedagoog of psycholoog van PO en/of VO, kan door de PO-school gevraagd worden aan te sluiten bij dit gesprek. Het is mogelijk dat er geen overeenstemming bereikt wordt met ouders, in dat geval neemt de school contact op met Steunpunt Toeleiding van SWV Passend Onderwijs Almere en kan er een collegiaal consult (gesprek) worden aangevraagd.

Een extra aanbod kan bijvoorbeeld nodig zijn voor leerlingen met een lichamelijk of verstandelijke beperking, een chronische ziekte, gedragsproblemen of een leerstoornis. Met de invoering van passend onderwijs is het onderwijs voor kinderen met een visuele, auditieve of communicatieve beperking georganiseerd in een aantal instellingen. Vanwege de schaalgrootte en de specialistische expertise maken zij geen onderdeel uit van de regionale samenwerkingsverbanden, maar hebben zij een landelijke systematiek. De instellingen verzorgen onderwijs, doen onderzoek naar de toelaatbaarheid en bieden ondersteuning in het reguliere onderwijs.

4. OUDERS

Het behoort tot de verantwoordelijkheid en de professionaliteit van de PO-school om een schooladvies te formuleren dat recht doet aan de kwaliteiten van de leerling en in lijn is met de bereikte resultaten. Met dit schooladvies in de hand melden ouders hun kind aan bij een VO-school. Bij aanmelding geven ze de *Adviesbrief PO-VO*, die zij van de PO-school hebben ontvangen, af. Ouders hebben de mogelijkheid om hun kind bij meerdere VO-scholen aan te melden, waarbij zij wel duidelijk dienen te maken welke van de VO-scholen hun voorkeur geniet. Zij dienen dit tijdig te doen (vóór 1 maart voorafgaand aan het schooljaar dat hun kind naar het VO gaat). Op basis van de *inschatting van schoolniveau* in groep 6 en 7 hebben de ouders een belangrijke rol in het goed afstemmen van de verwachtingen bij henzelf en hun kind. Zij kunnen zich laten informeren over het Voortgezet Onderwijs op de scholenmarkt (PO-VO-carrousel), tijdens de informatieavonden en open dagen van de diverse VO-scholen en via de website www.kiesjeschoolinalmere.nl.

Ouders zijn verplicht om bij aanmelding bij de VO-school van voorkeur aan te geven of hun kind extra ondersteuning nodig heeft. Voor de uitwisseling van het OKR tussen de PO-school en de nieuwe VO-school vanaf 1 maart voorafgaand aan het schooljaar waarin de leerling gaat starten is *geen* toestemming van ouders nodig. Ze kunnen dus ook geen bezwaar maken tegen de uitwisseling van het OKR: de scholen moeten het OKR hoe dan ook uitwisselen. Ouders krijgen van de PO-school een eigen inlogaccount voor DigiDoor, waarmee zij inzage krijgen in het OKR dat naar de VO-school gaat. Ook kunnen zij hier aan hun eigen zienswijze toevoegen. Professionele indrukken van leerkrachten kunnen niet gecorrigeerd worden, maar bezwaren en opmerkingen van de ouders moeten wel opgenomen worden in het OKR (zienswijze ouders). Mochten de ouders geen computer tot hun beschikking hebben, dan ontvangen zij van de PO-school een papieren OKR op papier.

De PO-school wordt geadviseerd de gegeven inzage aan ouders ook vast te leggen. Dit geldt ook voor de toestemming die ouders dienen te verlenen aan het vervroegd aanbieden van het OKR (bij inschatting PrO of aanvraag CC bij het Steunpunt). Dit kan op verschillende manieren:

- Bewaar een kopie van de Adviesbrief PO-VO Almere;
- Maak een verslag van het gesprek tussen de leerkracht en de ouders;
- Bewaar een kopie van de toestemmingsverklaring (PrO/CC Steunpunt);
- Plaats na het gesprek met de ouders een vinkje bij 'inzage' in de LAS (ParnasSys of ESIS).

Mocht er naast de reeds in DigiDoor geplaatste gegevens meer informatie gevraagd worden door het VO, dan is hiervoor ook toestemming van ouders noodzakelijk. Dit geldt ook voor eventueel extra onderzoek vanuit handelingsgerichte diagnostiek.

Door dit schriftelijk vast te leggen in het leerlingendossier, maakt de school controleerbaar dat de wettelijke informatieplicht is nageleefd.

“Na enige discussie in de Tweede Kamer, is besloten om in het primair onderwijs een (centrale) eindtoets in te voeren en om scholen te verplichten voor 1 maart het schooladvies te geven omtrent het volgen van aansluitend voortgezet onderwijs. Het schooladvies maakt formeel deel uit van het OKR. Ouders hebben ook in dit schooladvies dus alleen inzagerecht, geen toestemmingsrecht. Het uitwisselen van het OKR en het schooladvies tussen de basisschool en de VO-school is verplicht. Ook wanneer de ouders het hier niet mee eens zijn.”

Bron: PO-Raad – Nieuwsbrief 213, juni 2018

5. DE WARME OVERDRACHT

Op **woensdag 20 mei 2020** vindt de centrale warme overdracht plaats. Tijdens de warme overdracht worden de leerlingen waarover de VO-ambassadeur nog vragen heeft met de leerkracht van de basisschool besproken. Het is nadrukkelijk *niet* de bedoeling dat alle leerlingen worden besproken, bij de meeste leerlingen zal de informatie in DigiDoor voldoende zijn voor het goed vervolgen van het onderwijs. Het gespreksrooster biedt dan ook niet de mogelijkheid om alle leerlingen te bespreken. Van de ambassadeurs wordt verwacht dat zij zich voorbereid hebben en een keuze gemaakt hebben welke leerlingen en onderwerpen aan de orde moeten komen.

Om de warme overdracht goed te laten verlopen zijn een paar afspraken belangrijk. Het rooster wordt gemaakt op basis van de dossiereigenaar (leerkracht die vermeld staat op het aanmeldformulier).

Mocht de betreffende leerkracht door omstandigheden niet aanwezig kunnen zijn dan wordt verwacht dat de basisschool voor een vervanger zorgt zodat de warme overdracht van de leerlingen door kan gaan. De PO-school geeft dan de naam van de vervanger door, zodat het rooster aan de vervanger gekoppeld kan worden. Leerkrachten van scholen met een continuooster moeten doorgeven vanaf welke tijd ze ingeroosterd kunnen worden. Het rooster houdt dan rekening met de gewenste starttijd. Het roosterprogramma probeert de leerlingen per ambassadeur te clusteren, zodat zoveel mogelijk leerlingen achter elkaar besproken kunnen worden.

6. JAARLIJKSE TERUGKOPPELING

De VO-school heeft belang bij een terugkoppeling van de resultaten van hun oud-leerlingen in het VO. Dit is in DigiDoor gerealiseerd in de vorm van een jaarlijks overzicht van het niveau waarop de oud-leerlingen zich bevinden, zodat de basisschool kan bekijken of de oud-leerlingen nog op het niveau zitten dat zij hebben geadviseerd.

Naarmate de leerlingen het voortgezet onderwijs verder doorlopen neemt de invloed van de inbreng van het primair onderwijs af. Daarom zijn vooral de gegevens na het eerste jaar en in mindere mate na het tweede jaar voortgezet onderwijs van belang.

VO-scholen kunnen in hun jaarlijkse planning een moment nemen om terug te kijken aan de hand van de actuele niveaugegevens uit DigiDoor. Het doel is leren van de feedback op het gerealiseerde niveau het eerste, respectievelijk het tweede jaar voortgezet onderwijs. In gesprek met het voortgezet onderwijs komen vooral de afwijkingen aan de orde. Door aan de hand daarvan met elkaar te verkennen wat de oorzaken zijn voor de afwijking, leren beide partijen van elkaar.

7. HET VOLGEN EN BESPREKEN VAN TRENDS

Voor schoolbesturen is een meerjarig overzicht van de resultaten van de berekende schoolniveaus en de klasplaatsingsvoorstellen van belang. Hierin kunnen trends gezien worden. Het doel van het meerjarig overzicht is het realiseren van een optimale instroom van de basisschoolleerling in het voortgezet onderwijs. Een dergelijk overzicht op niveau van het primair onderwijs op het niveau van het voortgezet onderwijs en op stadsniveau is samen te stellen met de gegevens uit het eigen LAS.

8. TOT SLOT

De VO-school kan een eigen toelatingsbeleid hebben op basis van de grondslag van de school en kan aanvullende toelatingseisen stellen voor profielklassen (kunst, dans, sport). De VO-school mag niet toetsen of de leerling geschikt is voor een bepaald onderwijsniveau (dit staat immers al in het schooladvies). De VO-school mag alleen bekijken of de leerling de vaardigheden beheerst die zijn gerelateerd aan het specifieke profiel van de school. Voorwaarde is dat het toelatingsbeleid en het schoolondersteuningsprofiel van de school consistent en transparant beschreven is.

Een VO-school met een overschot aan aanmeldingen kan een loting uitvoeren onder de aangemelde leerlingen. Pas na de loting mag de school, met het oog op de zorgplicht, naar de inhoud van het leerlingendossier kijken.

9. BEGRIPPENLIJST

Berekend schoolniveau

Dit is een op basis van de vaardigheidsscores van Cito LOVS berekend, enkelvoudig schoolniveau. Voor deze berekening wordt gebruik gemaakt van de toets resultaten van begrijpend lezen, rekenen en spelling. De toets momenten die in deze berekening worden meegenomen zijn M6, M7 en M8.

BRON

BRON staat voor Basisregister Onderwijs. De Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO) beheert BRON.

Cito LOVS

De door verreweg de meeste PO-scholen gebruikte, methodeonafhankelijke leerlingvolgsysteem-oetsen.

DigiDoor

Webbased overdrachtsapplicatie. Via DigiDoor vindt de feitelijke overdracht van het Onderwijskundig Rapport plaats. De PO-school zet dit OKR in het systeem klaar voor de VO-school van aanmelding.

Eindtoets PO

Vanaf het schooljaar 2019-2020 is het afnemen van de Eindtoets PO ook verplicht voor leerlingen in het speciaal onderwijs (SO) en speciaal basisonderwijs (SBO). De resultaten hiervan *kunnen*, in het geval de uitslag van de Eindtoets PO hoger uitvalt dan het eerder gegeven schooladvies, leiden tot een bijstelling van dit schooladvies.

Klasplaatsingsvoorstel

De professionele inschatting van de PO-school over het best passende schoolniveau waarop de leerling bij de start in het VO-les zou moeten krijgen.

LEO

Dit is een arrangement in het regulier VO, passend bij een leerling met een schooladvies vanaf VMBO tot en met VWO, die aangewezen is op een tijdelijke of (blijvende) lichte vorm van ondersteuning in het regulier VO.

LWA

Ook dit is een arrangement in het regulier VO, passend bij een leerling met schooladvies VMBO BBL, KBL of (G)TI die op basis van didactische leerachterstanden en lichte sociaal emotionele ondersteuning aangewezen is op langdurige, intensieve ondersteuning in de vorm van een leerwegarrangement (LWA).

OPP

Voor alle leerlingen die in de extra ondersteuning vallen maakt de school een OPP (ontwikkelingsperspectief), waarin wordt beschreven aan welke doelen wordt gewerkt en hoe aanbod en aanpak daarop zijn afgestemd. School beschrijft in dit OPP tevens de bevorderende en belemmerende factoren en het uitstroomperspectief.

OPDC

Ortho-Pedagogisch Didactisch Centrum. Dit past bij een leerling met schooladvies VMBO BBL, KBL of (G)TL die ingeschreven staat bij een reguliere VO-school en die tijdelijk, tot maximaal 2 schooljaren, meer gespecialiseerde orthopedagogische en/of orthodidactische ondersteuning nodig heeft in de vorm van lesplaats OPDC.

OSO

OSO staat voor Overstapservice Onderwijs (OSO). Scholen zetten het OSO-dossier van een leerling klaar in het eigen (leerling)administratiesysteem, zoals bijvoorbeeld ParnasSys of ESIS, en exporteren dit naar DigiDoor.

PO

Primair Onderwijs, ook wel basisonderwijs genoemd. Hieronder vallen alle (reguliere) basisscholen, de SBO- en de SO-scholen.

PrO

Praktijkonderwijs, voor leerlingen waarbij een aanbod met orthopedagogische en orthodidactische benadering nodig is en het volgen van het onderwijs in één van de leerwegen in het VMBO naar verwachting niet zal leiden tot het behalen van een VMBO diploma.

SWV POA

De samenwerkingsverbanden Stichting Leerlingzorg Almere Primair Onderwijs en Stichting Leerlingzorg Almere Voortgezet Onderwijs zijn onderdeel van de coöperatie Passend Onderwijs Almere. Deze samenwerkingsverbanden begeleiden scholen met als doel dat elk kind de ondersteuning en begeleiding kan krijgen die het nodig heeft.

Schooladvies

In Almere is afgesproken dat het uiteindelijke schooladvies is gebaseerd op het berekend schoolniveau en het klasplaatsingsvoorstel. Komen deze overeen dan ontstaat er een enkel schooladvies. Indien berekend schoolniveau afwijkt van het klasplaatsingsvoorstel dan ontstaat er een dubbel schooladvies (bijvoorbeeld BBL/KBL), waarbij met de VO-scholen is afgesproken dat de leerling wordt geplaatst op het hoogste niveau (in dit geval les krijgt op KBL-niveau).

TLV

Een TLV (Toelaatbaarheidsverklaring) is een wettelijke verklaring. Deze verklaring is nodig als een leerling naar het voortgezet speciaal onderwijs (VSO) of praktijkonderwijs (PrO) gaat. De V(S)O-school van aanmelding vraagt deze TLV aan bij de afdeling Toeleiding van SWV Passend Onderwijs Almere.

VO

Voortgezet Onderwijs.

VSO

Voortgezet Speciaal Onderwijs. Dit past bij een leerling die vanuit een cognitieve, lichamelijke, meervoudige en/of psychiatrische beperking aangewezen is op een zwaar en zeer speciaal ondersteuningsaanbod, waarbij ambitieus inzetten op leren een uitgangspunt is.